

ପରମପ୍ରେମମୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ହିଁ ଆମ ଜୀବନରେ ପ୍ରେଷ୍ଟ : ଆମର ସବୁଠାରୁ ପ୍ରିୟପରମ । ତାଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ ପ୍ରିୟ କେହି ନାହାଁନ୍ତି ଆମର । କିନ୍ତୁ ବେଳେବେଳେ ଏପରି ଧର୍ମସଙ୍କଟରେ ଆମେ ପଡୁ ଯେତେବେଳେ କି ଆମର କୌଣସି ପ୍ରିୟଜନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କାହା ପ୍ରତି ଅଧିକ ଆସକ୍ତି ହେବୁ ଆମେ ତାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ପାରୁନା । ପ୍ରଭୁଭକ୍ତିଠାରୁ ପ୍ରିୟଜନାସକ୍ତି ଅଧିକ ହୋଇଯାଏ । କେହି କେହି କହୁଥିବାର ଦେଖାଯାଏ — ଠାକୁର ଆମର ପୂଜନୀୟ, ଆରାଧ୍ୟ, ତାହା ଠିକ୍ । କିନ୍ତୁ ପତ୍ନୀ, ପୁତ୍ର, କନ୍ୟା, ବନ୍ଧୁମାନେ ଆମର ସାମାଜିକ ବନ୍ଧନର ପ୍ରତୀକ । ସେମାନଙ୍କୁ ତ ଛାଡ଼ି ହେବନି । ସେ ଇଷ୍ଟଙ୍କ ପଥରେ ଚାଲନ୍ତୁ ବା ନ ଚାଲନ୍ତୁ । ଆମେ ତ ତାଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟ କରିପାରିବାନି । ସେମାନଙ୍କର ବୋଧ ଜାଗିନି । ଏଣୁ ଠାକୁରଙ୍କ ଭାବାଦର୍ଶକୁ ବିରୋଧ କରୁଛନ୍ତି । ତା’ର ବିପରୀତ ପଥରେ ଚାଲିଛନ୍ତି । ଚାଲନ୍ତୁ । ସେଥିପାଇଁ ତ କାହାରିକୁ ତ୍ୟାଗ କରାଯାଇ ପାରିବନି । ଗୋଟେ ପଟେ ପ୍ରିୟପରମ ଇଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟପଟେ ପ୍ରିୟଜନ । କାହାକୁ ବେଶୀ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ସେ ନେଇ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଉତ୍ପନ୍ନେ । କେହି କେହି ସେହି ପ୍ରିୟଜନଙ୍କ ପ୍ରତି ଆସକ୍ତି ହେବୁ ସେ ଆଡ଼େ ମାଡ଼ି ଯାଆନ୍ତି ବେଶୀ କରି । ଠିକ୍ କେଉଁଠା, କେଉଁଠା ପଥ ?

ପୁରୁଷୋତ୍ତମଙ୍କ ଶାଶ୍ୱତ ଭାଷାରେ ପ୍ରକଟିତ ହୋଇଛି —
 ତୁମର ପ୍ରେଷ୍ଟ ବୋଲି ଯଦି କେହି ଆଆନ୍ତି —
 ସର୍ବାଙ୍ଗକରଣରେ ଯା’କୁ ପୂଜା କର, ଭଲପାଅ,
 ତା’ଛଡ଼ା କାହାକୁ ଯଦି ପ୍ରୀତିର ଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖୁଥାଅ, —
 ତା’କୁ ଭଲପାଅ ସେତେକ୍ଷଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଯେତେକ୍ଷଣ ତୁମର ସେହି ପ୍ରେଷ୍ଟନିଦେଶର
 ବା ପ୍ରେଷ୍ଟାର୍ଥର ବ୍ୟାହତି ନେଇ ନ ଆସେ ସେ;
 ଯଦି ବ୍ୟାହତି ନେଇ ଆସେ —
 ତେବେ ଅନୁକମ୍ପାଶୀଳ ହୋଇ,
 ତା’ର ସଙ୍କଟମୋଚନ-ବିଗ୍ରହ ହୋଇଉଠ ତୁମେ,
 କିନ୍ତୁ ତା’ର ସଙ୍ଗ ଓ ସଂପ୍ରବଠାରୁ ଦୂରେଇ ରହିବାହିଁ ଶ୍ରେୟ;
 ଆଉ, ତୁମେ ବି ତାହା କରନା —
 ଯା’ ତୁମର ପ୍ରେଷ୍ଟଙ୍କ ଅନଭିପ୍ରେତ, —
 ତା’ହେଲେ ତୁମର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ବିକ୍ଷୋଭ

ଅନ୍ତଃକରଣକୁ ବିଶୁଦ୍ଧ କରି ଚୋଳିବନି,
 ବ୍ୟାହତିର ବିଶାଳ ତମସା
 ତୁମକୁ ଗ୍ରାସ କରି ପକାଇବ ନାହିଁ,
 ବୀର୍ଯ୍ୟ-ପରାକ୍ରମର ଉଦାର ଉର୍ଜନୀ
 ତୁମଠାରେ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୋଇ
 ନିର୍ବାପିତ ହୋଇ ରହିବନି,
 ତୁମେମାନେ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ବ୍ୟାହତ ଦୀପନାରେ
 ଦ୍ୱିତ୍ୱ ସୃଷ୍ଟି ନ କରି
 ‘ଶ୍ୟାମ ରଖୁବି କି କୁଳ ରଖୁବି’ —
 ଏହି ବିବେକ-ବିଚାରଣା ନ କରି
 ଦୂରେଇ ହିଁ ରହିବ —
 ସେଇ ପ୍ରେଷ୍ଟନିଷ୍ଠ ତୁମକୁ ନେଇ;
 ବୁଝିତାଲ, ବୁଝି କର ।
 (ନିଷ୍ଠା-ବିଧାୟନା-୧୧୦)

ଆମର ଆରାଧ୍ୟ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁରଙ୍କ ଭାବାଦର୍ଶରେ ଯେଉଁସବୁ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ଯଥା — ଆର୍ଯ୍ୟକୃଷ୍ଣ ବିରହିତ କାର୍ଯ୍ୟ, ପ୍ରତିଲୋମ ବିବାହ ଓ ସଂପ୍ରବ ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି — ଯଦି ଏହିପରି କେହି କରିଥାଏ ସେ ଆମର ଯେତେ ପ୍ରିୟ ହେଉନା କାହିଁକି ଆମ ପ୍ରେଷ୍ଟଙ୍କ ଭାବାଦର୍ଶ ପରିପକ୍ଷୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବାରୁ ସେ ଆମର ଆଉ ପ୍ରିୟ ହୋଇ ରହି ପାରିବ ନାହିଁ । ତା’ର ସଙ୍ଗ ଓ ସଂପ୍ରବରୁ ନିଜକୁ ଦୂରେଇ ରଖିବାକୁ ହେବ । ଏହା ନ କରି ଯଦି ଆମେ ତା’ ସହିତ ସ୍ୱାଭାବିକ ସମ୍ପର୍କ ରଖା କରୁ ଆସକ୍ତିବଶତଃ ତେବେ ତାହା ପ୍ରମାଣିତ କରିବ ଯେ ପ୍ରେଷ୍ଟଙ୍କଠାରୁ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଆମର ଅଧିକ ପ୍ରିୟ । ଆଉ ଏହା ଆମ ପ୍ରେଷ୍ଟନିଷ୍ଠାରେ ଅପଳାପ ଆଣିବ ଅବଶ୍ୟ । ପ୍ରେଷ୍ଟଙ୍କ ଭାବାଦର୍ଶ ପରିପକ୍ଷୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ବା ତାହା ସମର୍ଥନ କରିବା ମାନେ ପ୍ରେଷ୍ଟଙ୍କୁ ତ୍ୟାଗ କରିବା । ଏହାର ପରିଣାମ ଅତି ଭୟାବହ । ଏଣୁ ସାଧୁ ସାବଧାନ । ଇଷ୍ଟ ନା ପରିବାର, ପ୍ରେଷ୍ଟାର୍ଥ ନା ପ୍ରିୟଜନାସକ୍ତି — କେଉଁଠାକୁ ଆମେ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ତାହା ବିଚାର ନ କରି ଇଷ୍ଟଙ୍କ ପଥରେ ଏକମୁଖୀ ହୋଇ ଚାଲିବା ହିଁ ଶ୍ରେୟସ୍କର । ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ ମୁଖ କରି ଚାଲିଲେ ଛାଇ ଆମର ପଶ୍ଚାଦନୁସରଣ କରେ । ବିପରୀତକୁମ୍ଭେ ଛାୟାମୁଖୀ ହୋଇ ଚାଲିଲେ ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ ପଛରେ ପକାଇବା ସାର ହେବ । ଫଳତଃ ଜୀବନ-ବିପର୍ଯ୍ୟୟୀ ତମସାର ଘୋର ଅନ୍ଧକାର ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବଶ ଲୀନ ହୋଇଯିବା ଆମେ । ଇଷ୍ଟମୁଖୀ ଚଳନହିଁ ଆମକୁ ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ସମଷ୍ଟିରତ ଭାବେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିଥାଏ । ଯେଉଁ ପ୍ରିୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ଆମେ ପ୍ରିୟପରମଙ୍କୁ ତ୍ୟାଗ କଲେ ଏଥିରେ ତାଙ୍କର ବି ମଙ୍ଗଳ ହେବନି ବରଂ ପ୍ରିୟପରମଙ୍କ ପଥରେ ଚାଲି ପ୍ରିୟଜନଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ କାମନା କଲେ ତାଙ୍କର ପାପର କିଛିଟା ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ହେବ ଏବଂ ଆମେ ଅନ୍ତତଃ କୁପଥଗାମୀ ହେବାନି । ଆମର ସୁକର୍ମର ସୁଫଳ ସେ ଦୁଏତ ପାଇପାରେ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର କଲ୍ୟାଣ ଅବଶ୍ୟ ସାଧୁତ ହେବ । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦି’ ନାଆରେ ଗୋଡ଼ ଦେବା ବୁଦ୍ଧି ଛାଡ଼ି ଏକମୁଖୀ ଚଳନକୁ ଆପଣେଇ ନେବା ହିଁ ସର୍ବସମସ୍ୟାର ସଠିକ୍ ସମାଧାନ । ଏ ନେଇ ଗୁରୁତ୍ୱର ସହିତ ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ୍ ।

Published and Printed by Sankar Sensarma on behalf of Satsang, P.o.- Satsang, Dist.- Deoghar, Jharakhanda and Printed at Ananda Printers, Chandi Chhaka, Cuttack-1 (Odisha).